

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1143/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 22 октомври 2014 година****относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта за законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Появата на чужди видове — животни, растения, гъби или микроорганизми — на нови места невинаги е причина за безпокойство. Въпреки това значителна част от чуждите видове могат да се превърнат в инвазивни видове и да окажат сериозно неблагоприятно въздействие върху биологичното разнообразие и свързаните екосистемни услуги, както и да доведат до друго социално и икономическо въздействие, което следва да бъде предотвратено. Като чужди се определят около 12 000 вида в околната среда в Съюза и в други европейски държави, от които приблизително 10 — 15 % се считат за инвазивни.
- (2) Инвазивните чужди видове представляват една от основните заплахи за биологичното разнообразие и свързаните екосистемни услуги, особено в географски и еволюционно изолирани екосистеми, като например малки острови. Рисковете, причинени от тези видове, могат да нараснат поради увеличаващите се в световен мащаб търговия, транспорт и туризъм и поради изменението на климата.
- (3) Заплахата за биологичното разнообразие и свързаните екосистемни услуги, породена от инвазивните чужди видове, приема различни форми, като например сериозно въздействие върху местните видове и структурата и функцията на екосистемите чрез промяна на местообитанието, хищничество, конкуренция, предаване на болести, замяна на местни видове в голяма част от ареала и генетични последици чрез хибридизация. Освен това инвазивните чужди видове могат да окажат и значително неблагоприятно въздействие върху човешкото здраве и икономиката. Само живи екземпляри или части от тях, които могат да се възпроизведат, представляват заплаха за биологичното разнообразие и свързаните екосистемни услуги, човешкото здраве и икономиката и поради това само за тях следва да се прилагат ограниченията, предвидени в настоящия регламент.
- (4) Като страна по Конвенцията за биологичното разнообразие, одобрена с Решение 93/626/ЕИО на Съвета ⁽³⁾, Съюзът е длъжен да спазва член 8, буква h) от нея, съгласно която всяка страна, доколкото е възможно и по подходящ начин, „предотвратява интродуцирането на чуждоземни видове, които заплашват екосистемите, местообитанията или видовете, и контролира или унищожава тези чуждоземни видове“.
- (5) Като страна по Конвенцията за опазване на дивата европейска флора и фауна и естествените местообитания, одобрена с Решение 82/72/ЕИО на Съвета ⁽⁴⁾, Съюзът е поел ангажимент да вземе всички подходящи мерки, за да се гарантира запазването на естествените местообитания на видовете от дивата флора и фауна.

⁽¹⁾ ОВ С 177, 11.6.2014 г., стр. 84.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 16 април 2014 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 29 септември 2014 г.

⁽³⁾ Решение 93/626/ЕИО на Съвета от 25 октомври 1993 г. за сключване на Конвенцията за биологичното разнообразие (ОВ L 309, 13.12.1993 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Решение 82/72/ЕИО на Съвета от 3 декември 1981 г. за сключване на Конвенцията за опазване на дивата европейска флора и фауна и естествените местообитания (ОВ L 38, 10.2.1982 г., стр. 1).

- (6) За да се спомогне за постигане на целите на директиви 2000/60/ЕО ⁽¹⁾, 2008/56/ЕО ⁽²⁾ и 2009/147/ЕО ⁽³⁾ на Европейския парламент и на Съвета, както и на Директива 92/43/ЕИО на Съвета ⁽⁴⁾, с настоящия регламент следва да се установят правила за предотвратяване, намаляване и смекчаване на неблагоприятните последици от инвазивните чужди видове върху биологичното разнообразие и свързаните екосистемни услуги и върху човешкото здраве и безопасност, както и намаляването на тяхното социално и икономическо въздействие.
- (7) Някои видове мигрират по естествен път в резултат на промени в околната среда. По тази причина те не следва да бъдат разглеждани като чужди видове в новата им среда и затова следва да са изключени от обхвата на настоящия регламент. Настоящият регламент следва да е насочен единствено към видовете, които са въведени в Съюза в резултат от човешка намеса.
- (8) Понастоящем съществуват над 40 законодателни акта на Съюза относно здравето на животните, в които са включени разпоредби относно болестите сред животните. Освен това в Директива 2000/29/ЕО на Съвета ⁽⁵⁾ са включени разпоредби за организмите, които са вредители по растенията или растителните продукти, а в Директива 2001/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾ се определя режимът, приложим за генетично модифицираните организми. Следователно всякакви нови правила относно инвазивните чужди видове следва да са в съответствие с посочените законодателни актове на Съюза, без да се припокриват с тях, и не следва да се прилагат за организмите, които са предмет на посочените законодателни актове.
- (9) В регламенти (ЕО) № 1107/2009 ⁽⁷⁾ и (ЕС) № 528/2012 ⁽⁸⁾ на Европейския парламент и на Съвета, както и Регламент (ЕО) № 708/2007 на Съвета ⁽⁹⁾ се предвиждат правила относно разрешението за използване на някои чужди видове за специални цели. Използването на някои видове вече е разрешено при тези режими към момента на влизане в сила на настоящия регламент. С цел да се осигури последователна правна рамка видовете, използвани за тези цели, следва да бъдат изключени от обхвата на настоящия регламент.
- (10) Тъй като инвазивните чужди видове са многобройни, важно е да се гарантира, че се дава приоритет на преодоляването на рисковете, свързани с подгрупата на инвазивните чужди видове, за които се счита, че засягат Съюза. По тази причина следва да бъде изготвен и редовно актуализиран списък на онези инвазивни чужди видове, за които се счита, че засягат Съюза (наричан по-долу „списъкът на Съюза“). Инвазивен чужд вид следва да се счита за вид, който засяга Съюза, ако вредата, която нанася в засегнатите държави членки, е толкова значителна, че оправдава приемането на специални мерки, приложими в целия Съюз, включително в държавите членки, които все още не са засегнати или дори е малко вероятно да бъдат засегнати. За да се осигури пропорционалност при идентифицирането на инвазивните чужди видове, които засягат Съюза, списъкът следва да бъде изготвен и актуализиран постепенно, като се съсредоточава върху видовете, чието включване в списъка на Съюза действително би предотвратило, намалило или смекчило неблагоприятното им въздействие по ефикасен от гледна точка на разходите начин. Тъй като видовете от една и съща таксономична група често имат сходни екологични изисквания и може да представляват еднаква опасност, следва да бъде разрешено включването на таксономични групи видове в списъка на Съюза, когато е целесъобразно.
- (11) Критериите за включване на видове в списъка на Съюза са основният инструмент за прилагането на настоящия регламент. За да се осигури ефективното използване на ресурсите, тези критерии следва да гарантират, че от известните до момента потенциални инвазивни чужди видове в списъка ще бъдат включени инвазивните чужди видове с най-значително неблагоприятно въздействие. Комисията следва да представи на комитета, създаден с настоящия регламент, предложение за списък на Съюза въз основа на посочените критерии в рамките на една година от влизането в сила на настоящия регламент. При представянето на предложението за списък на Съюза Комисията следва да информира комитета относно начина, по който тези критерии са взети предвид. Критериите

⁽¹⁾ Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия) (ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19).

⁽³⁾ Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7).

⁽⁴⁾ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

⁽⁵⁾ Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността (ОВ L 169, 10.7.2000 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ Директива 92/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 март 2001 г. относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда и за отмяна на Директива 90/220/ЕИО на Съвета (ОВ L 106, 17.4.2001 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕО) № 708/2007 на Съвета от 11 юни 2007 г. относно използването в аквакултурите на чуждоземни и неприсъстващи в района видове (ОВ L 168, 28.6.2007 г., стр. 1).

следва да включват оценка на риска в съответствие с приложимите разпоредби от съответните споразумения на Световната търговска организация (СТО) относно въвеждането на търговски ограничения по отношение на видовете.

- (12) За да се избегнат несъразмерните или прекалени разходи за държавите членки и да се гарантира добавената стойност на действието на Съюза чрез настоящия регламент, при представяне на предложение относно списъка на Съюза и произтичащите от него мерки Комисията следва да вземе предвид разходите по прилагането за държавите членки, разходите при липса на действие, разходната ефективност и социално-икономическите аспекти. Във връзка с това при подбора на инвазивните чужди видове, които да бъдат включени в списъка на Съюза, следва да бъде отделено специално внимание на видовете, които са широко използвани и осигуряват значителни икономически и социални ползи в дадена държава членка, без да се засяга постигането на целите на настоящия регламент.
- (13) За да се осигури спазването на правилата съгласно съответните споразумения на СТО и последователното прилагане на настоящия регламент, следва да се установят общи критерии за извършване на оценка на риска. Тези критерии следва да се основават, когато е целесъобразно, на съществуващите национални и международни стандарти, като те следва да обхващат различни аспекти на характеристиките на видовете, риска и начините на въвеждане в Съюза, неблагоприятното им социално и икономическо въздействие и въздействие върху биоразнообразието, съпоставка на неблагоприятното им въздействие с потенциалните ползи от употребата им и с разходите за смекчаване на тези въздействия, както и оценка на потенциалните разходи от екологични, социални и икономически щети, от която да личи значението им за Съюза, което допълнително да обосновава евентуални действия. С цел системата постепенно да се развива и да се използва придобитият опит, до 1 юни 2021 г. следва да се извърши оценка на общия подход.
- (14) Някои инвазивни чужди видове са включени в приложение Б към Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета ⁽¹⁾ и вносът им в Съюза е забранен, тъй като техният инвазивен характер е признат и въвеждането им в Съюза има неблагоприятно въздействие върху местните видове. Тези видове са: *Callosciurus erythraeus*, *Sciurus carolinensis*, *Oxyura jamaicensis*, *Lithobates (Rana) catesbeianus*, *Sciurus niger*, *Chrysemys picta* и *Trachemys scripta elegans*. За да се осигурят съгласувана правна рамка и еднообразни правила за инвазивните чужди видове на равнището на Съюза, като приоритетен следва да се разглежда въпросът за включването в списъка на въпросните инвазивни чужди видове като чужди инвазивни видове, които засягат Съюза.
- (15) Превантивната дейност по принцип е по-желателна за околната среда и по-ефективна от гледна точка на разходите, отколкото последващите действия и следва да се ползва с приоритет. Ето защо като приоритетен следва да се разглежда въпросът за включването в списъка на видове, които все още не се срещат в Съюза или са на ранен етап от инвазията, и на видовете, за които има вероятност да доведат до най-значително неблагоприятно въздействие. Тъй като в Съюза непрекъснато могат да се въвеждат нови инвазивни чужди видове, а съществуващите понастоящем чужди видове се разпространяват и техният ареал се разширява, е необходимо да се осигурят непрекъснатият преглед и постоянното актуализиране на списъка на Съюза.
- (16) Следва да се разгледат възможностите за регионално сътрудничество между държавите членки, засегнати от едни и същи видове, които не могат да установят жизнеспособна популация в голяма част от Съюза. Когато целите на настоящия регламент се постигат по-добре чрез мерки на равнището на Съюза, тези видове биха могли да бъдат включени в списъка на Съюза.
- (17) В стремежа за постигане на целите на настоящия регламент е целесъобразно да се вземе предвид специфичното положение на най-отдалечените региони, и по-специално тяхната отдалеченост, островният им характер и уникалността на съответното им биоразнообразие. Поради тази причина изискванията по настоящия регламент за предприемане на ограничителни и превантивни мерки, свързани с инвазивните чужди видове, които засягат Съюза, следва да са съобразени с особеностите на най-отдалечените региони, определени в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), като се вземат предвид решения 2010/718/ЕС ⁽²⁾ и 2012/419/ЕС ⁽³⁾ на Европейския съвет.
- (18) Рисковете и проблемите, свързани с инвазивните чужди видове, представляват трансгранично предизвикателство, което засяга целия Съюз. Следователно от основно значение е на равнището на Съюза да се приеме забрана за внасяне на територията на Съюза, преднамерено или поради небрежност, размножаване, отглеждане, транспортиране, закупуване, продажба, използване, обмен, съхраняване и освобождаване на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, за да се гарантира предприемането на съгласувани действия на ранен етап в целия Съюз, така че да се избегне нарушаване на вътрешния пазар и да се предотвратят случаи, при които ефектът от предприемането на действия в една държава членка се намалява от бездействието в друга държава членка.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета от 9 декември 1996 г. относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях (ОВ L 61, 3.3.1997 г., стр. 1).

⁽²⁾ Решение 2010/718/ЕС на Европейския съвет от 29 октомври 2010 г. за изменение на статута по отношение на Европейския съюз на остров Сен Бартеlemi (ОВ L 325, 9.12.2010 г., стр. 4).

⁽³⁾ Решение 2012/419/ЕС на Европейския съвет от 11 юли 2012 г. за изменение на статута на Майот по отношение на Европейския съюз (ОВ L 204, 31.7.2012 г., стр. 131).

- (19) С оглед да се даде възможност за научни изследвания и дейности по опазване *ex-situ* е необходимо да се предвидят отделни правила за инвазивните чужди видове, които засягат Съюза и които са предмет на тези дейности. Посочените дейности следва да се извършват в затворени учреждения, в които организмите са в контролирана среда и при всички необходими мерки за предотвратяване на изпускането или неправомерното освобождаване на инвазивните чужди видове, които засягат Съюза. Когато е разрешено от Комисията в надлежно обосновани изключителни случаи от първостепенен обществен интерес, следва да бъде възможно тези правила да се прилагат и за някои други дейности, включително търговски дейности. При прилагането на тези правила следва да се обръща особено внимание на избягването на всякакво неблагоприятно въздействие върху защитените видове и местообитания съгласно съответното законодателство на Съюза.
- (20) Може да има случаи, при които чужди видове, още непризнати за инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, се появяват на границите на Съюза или биват открити на негова територия. Поради това на държавите членки следва да се предостави възможността да приемат определени спешни мерки въз основа на наличните научни доказателства. Тези спешни мерки ще осигурят възможност за незабавна реакция срещу инвазивните чужди видове, които биха могли да породят рискове, свързани с тяхното въвеждане, установяване и разпространение в съответните държави, докато държавите членки оценят действителните рискове, породени от тези видове, в съответствие с приложимите разпоредби от съответните споразумения на СТО, и по-специално с оглед на това тези видове да бъдат признати за инвазивни чужди видове, които засягат Съюза. Съществува необходимост от съчетаване на националните спешни мерки с възможността за приемане на спешни мерки на равнището на Съюза, за да се спазят разпоредбите на съответните споразумения на СТО. Освен това спешните мерки на равнището на Съюза ще осигурят на Съюза механизъм за бързо действие в случай на присъствие или непосредствена опасност от въвеждане на нови инвазивни чужди видове в съответствие с принципа на предпазливост.
- (21) Голяма част от инвазивните чужди видове се въвеждат в Съюза непреднамерено. Ето защо е от решаващо значение пътищата за непреднамерено въвеждане да се управляват по-ефективно. Поради относително ограничен опит в тази област действията следва да се предприемат постепенно. Действията следва да включват доброволни мерки, като например действията, предложени в насоките на Международната морска организация за контрол и управление на биологичното обрастване на кораби, както и задължителни мерки. Действията следва да се основават на опита, придобит в Съюза и в държавите членки в управлението на някои пътища, включително мерки, въведени с Международната конвенция за контрол и управление на баластните води и утайките от кораби, приета през 2004 г. Ето защо Комисията следва да предприеме всички подходящи стъпки, за да насърчи държавите членки да ратифицират посочената конвенция.
- (22) С цел да се разработи подходяща база от знания за справяне с проблемите, предизвикани от инвазивните чужди видове, е важно държавите членки да предприемат научни изследвания, мониторинг и наблюдение на тези видове. Тъй като системите за наблюдение предлагат най-подходящите начини за ранно откриване на нови инвазивни чужди видове и за определяне на разпределението на вече установени видове, тези системи следва да включват както целенасочени, така и общи проучвания и да извличат ползи от участието на различните сектори и заинтересовани страни, включително на регионалните и местните общности. Системите за наблюдение следва да осигуряват непрекъснато следене за нови инвазивни чужди видове навсякъде в Съюза и следва да целят предоставянето на реална и пълна картина на равнището на Съюза. В интерес на ефикасността и разходната ефективност следва да се прилагат съществуващите системи за митнически контрол, наблюдение и мониторинг, които вече са установени със законодателството на Съюза, и в частност тези, създадени с директиви 92/43/ЕИО, 2000/60/ЕО, 2008/56/ЕО и 2009/147/ЕО.
- (23) Следва да се извършват официални проверки на животни и растения с цел да се предотврати преднамереното въвеждане на инвазивни чужди видове. Живи животни и растения следва да влизат на територията на Съюза през граничните контролно-пропускателни структури в съответствие с Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, директиви 91/496/ЕИО⁽²⁾ и 97/78/ЕО⁽³⁾ на Съвета или през пунктовете на влизане в съответствие с Директива 2000/29/ЕО. За да се гарантира повишаване на ефективността и да се избегне създаването на успоредни системи на митнически контрол, компетентните органи следва да проверяват дали съответните видове са инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, на първата гранична контролно-пропускателна структура или пункт на влизане.

(1) Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните (ОВ L 165, 30.4.2004 г., стр. 1).

(2) Директива 91/496/ЕИО на Съвета от 15 юли 1991 г. относно определяне на принципите на организация на ветеринарните проверки на животни, въведени в Общността от трети страни, и за изменение на Директиви 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО и 90/675/ЕИО (ОВ L 268, 24.9.1991 г., стр. 56).

(3) Директива 97/78/ЕО на Съвета от 18 декември 1997 г. за определяне на принципите, които регулират организацията на ветеринарните проверки на продуктите, въведени в Общността от трети страни (ОВ L 24, 30.1.1998 г., стр. 9).

- (24) След въвеждането на инвазивни чужди видове ранното им откриване и бързите мерки за ликвидиране са от решаващо значение за предотвратяване на тяхното установяване и разпространение. Често най-ефективната и ефикасна от гледна точка на разходите ответна мярка е ликвидирането на популацията възможно най-бързо, докато броят на екземплярите все още е ограничен. В случай че ликвидирането е невъзможно или че свързаните с него разходи надвишават в дългосрочен план екологичните, социалните и икономическите ползи, следва да бъдат приложени мерки за ограничаване и контрол. Мерките за управление следва да бъдат пропорционални на въздействието върху околната среда и да са съобразени надлежно с биогеографските и климатичните условия на засегнатата държава членка.
- (25) Мерките за управление следва да избягват всякакво неблагоприятно въздействие за околната среда, както и за човешкото здраве. Ликвидирането и управлението на някои животински инвазивни чужди видове, макар и необходими в някои случаи, могат да предизвикат болка, стрес, страх или други форми на страдание у животните, дори при използване на най-добрите налични технически средства. Поради тази причина държавите членки и всеки оператор, участващ в ликвидиране, контрол или ограничаване на инвазивни чужди видове, следва да предприемат необходимите мерки, за да сведат до минимум болката, стреса и страданието на животните по време на процеса, като вземат предвид, доколкото е възможно, най-добрите практики в тази област, например водещите принципи относно хуманното отношение към животните, разработени от Световната организация за здравеопазване на животните. Следва да бъдат обмислени несмъртоносни методи и всички предприети действия следва да свеждат до минимум въздействието върху нецелеви видове.
- (26) Инвазивните чужди видове обикновено причиняват вреди на екосистемите и намаляват тяхната устойчивост. Следователно следва да бъдат предприети пропорционални възстановителни мерки за укрепване на устойчивостта на екосистемите на инвазии, за възстановяване на причинените щети и за подобряване на природозащитния статус на видовете и техните местообитания в съответствие с директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО, на екологичното състояние на вътрешнотериториалните повърхностни води, преходните води, крайбрежните води и подземните води в съответствие с Директива 2000/60/ЕО и състоянието на околната среда на морските води в съответствие с Директива 2008/56/ЕО. Разходите за такива възстановителни мерки следва да се възстановяват в съответствие с принципа „замърсителят плаща“.
- (27) Трансграничното сътрудничество, по-специално между съседни държави, и координацията между държавите членки, особено в рамките на един и същ биогеографски регион на Съюза, следва да бъдат укрепвани, за да спомогнат за ефективното прилагане на настоящия регламент.
- (28) Системата за борба с инвазивните чужди видове следва да се основава на централизирана информационна система, която да събира съществуващата информация за чуждите видове в Съюза и да дава достъп до информацията относно тяхното присъствие, разпространение, екология, история на инвазията и всяка друга информация, необходима за вземане на политически и управленски решения, както и да позволява обмена на най-добри практики.
- (29) С Директива 2003/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ беше установена рамка за обществени консултации при вземане на решения, свързани с околната среда. При определяне на действията по отношение на инвазивните чужди видове ефективното участие на обществеността във вземането на решения следва да ѝ даде възможност да изрази своите мнения и опасения, които могат да бъдат от значение за тези решения, а на законодателя — да вземе предвид тези мнения и опасения. Това следва да повиши отчетността и прозрачността на процеса на вземане на решения и да допринесе за обществената информираност по въпросите, свързани с околната среда, и за подкрепата за взетите решения.
- (30) Участието на научната общност е важно за осигуряването на подходяща база от знания за справяне с проблемите, свързани с инвазивните чужди видове. Следва да бъде създаден специален научен форум, който да предоставя консултации по научните аспекти, свързани с прилагането на настоящия регламент, по-специално по отношение на изготвянето и актуализирането на списъка на Съюза, оценките на риска, спешните мерки и мерките за бързо ликвидиране.
- (31) За да се осигурят еднакви условия за изпълнението на настоящия регламент, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия във връзка с приемането и актуализирането на списъка на Съюза, формата на документите, които служат като доказателство за наличието на разрешителни, приемането на спешни мерки на равнището на Съюза, изискването да се прилагат определени разпоредби в засегнатите държави членки при засилено регионално сътрудничество, отхвърлянето на решенията на държави членки да не прилагат определени мерки за ликвидиране и техническите формати за докладване на Комисията. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾.

(1) Директива 2003/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за осигуряване участието на обществеността при изготвянето на определени планове и програми, отнасящи се до околната среда и за изменение по отношение на участието на обществеността и достъпа до правосъдие на Директиви 85/337/ЕИО и 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 156, 25.6.2003 г., стр. 17).

(2) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (32) С цел да се вземат предвид най-новите научни постижения в областта на околната среда на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 ДФЕС по отношение на начина, по който може да бъде направен изводът, че инвазивните чужди видове са в състояние да установят жизнеспособни популации и да се разпространяват, както и за определяне на общите елементи при изготвянето на оценки на риска. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.
- (33) За да се гарантира спазването на настоящия регламент, е важно държавите членки да налагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за нарушенията, като вземат предвид характера и тежестта на нарушението, принципа за възстановяване на разходите и принципа „замърсителят плаща“.
- (34) Посредством мерките съгласно настоящия регламент държавите членки могат да наложат задължения на притежателите или ползвателите на чужди видове, както и на собствениците и арендаторите на съответната земя.
- (35) С цел да се даде възможност на собствениците, които нямат търговски цели, да запазят своите домашни любимци, принадлежащи към видовете, включени в списъка на Съюза, до края на естествения живот на животното, е необходимо да се предвидят преходни мерки, при условие че са взети всички мерки, за да се избегне възпроизвеждане или изпускане на съответното животно.
- (36) С цел да се даде възможност на търговските оператори, които може да имат правни очаквания, например на онези, които са получили разрешение в съответствие с Регламент (ЕО) № 708/2007, да изчерпят след влизането в сила на настоящия регламент своите запаси от инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, е оправдано да им се разреши в рамките на две години да колят, умъртвяват по хуманен начин, продават или, когато е приложимо — да предават екземпляри в учреждения за научни изследвания или опазване *ex-situ*.
- (37) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно предотвратяването, намаляването и смекчаването на неблагоприятното въздействие върху биологичното разнообразие, причинено от въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове на територията на Съюза, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради неговия обхват и последици могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (38) Следва да е възможно държавите членки да запазят или да приемат по отношение на инвазивните чужди видове, които засягат Съюза, по-строги правила от предвидените в настоящия регламент, както и да прилагат разпоредби като установените в настоящия регламент относно инвазивните чужди видове, които засягат Съюза, към инвазивни чужди видове, които засягат държавата членка. Всички тези мерки следва да бъдат съвместими с ДФЕС и да бъдат съобщени на Комисията в съответствие с правото на Съюза,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се определят правила за предотвратяване, намаляване и смекчаване на неблагоприятното въздействие върху биологичното разнообразие от въвеждането и разпространението — както преднамерено, така и непреднамерено — на инвазивни чужди видове върху биологичното разнообразие в рамките на Съюза.

Член 2

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага за всички инвазивни чужди видове.
2. Настоящият регламент не се прилага за:
  - а) видовете, променящи своя естествен ареал без човешка намеса в отговор на променящите се екологични условия и изменението на климата;
  - б) генетично модифицираните организми съгласно определението в член 2, точка 2 от Директива 2001/18/ЕО;

- в) патогени, причиняващи болести по животните; за целите на настоящия регламент болести по животните означава появата на инфекции и паразити по животните, причинени от един или повече патогени, които се предават на животните или на хората;
- г) вредителите, посочени в приложение I или II към Директива 2000/29/ЕО, и вредителите, за които са били приети мерки в съответствие с член 16, параграф 3 от същата директива;
- д) видовете, изброени в приложение IV към Регламент (ЕО) № 708/2007, когато се използват в аквакултури;
- е) микроорганизмите, получени или внесени за употреба в продукти за растителна защита, които са вече разрешени или по отношение на които се извършва оценка съгласно Регламент (ЕО) № 1107/2009; или
- ж) микроорганизмите, получени или внесени за употреба в биоцидни продукти, които са вече разрешени или по отношение на които се извършва оценка съгласно Регламент (ЕС) № 528/2012.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „чужди видове“ означава всички живи екземпляри от вид, подвид или по-нисш таксон животни, растения, гъби или микроорганизми, въведени извън техния естествен ареал; това включва всички части, гамети, семена, яйца или пропагули на такива видове, както и всички хибриди, сортове или породи, които биха могли да оцелеят и впоследствие да се размножат;
- 2) „инвазивен чужд вид“ означава чужд вид, за който е установено, че въвеждането или разпространението му застрашава или въздейства неблагоприятно върху биологичното разнообразие и свързаните екосистемни услуги;
- 3) „инвазивен чужд вид, който засяга Съюза“ означава инвазивен чужд вид, за който се счита, че неблагоприятното му въздействие налага съгласувани действия на равнището на Съюза в съответствие с член 4, параграф 3;
- 4) „инвазивен чужд вид, който засяга държава членка“ означава инвазивен чужд вид, различен от инвазивен чужд вид, който засяга Съюза, за който някоя държава членка счита, въз основа на научни доказателства, че неблагоприятното въздействие от неговото освобождаване и разпространение, дори когато не е напълно потвърдено, е от значение за нейната територия или за част от нея и налага действия на равнището на тази държава членка;
- 5) „биологично разнообразие“ означава многообразието на живите организми от всички източници, включително земните, морските и другите водни екосистеми и екологичните комплекси, от които те са част; то включва вътрешовидово и междуовидово многообразие и многообразие на екосистемите;
- 6) „екосистемни услуги“ означава прекия и непрекия принос на екосистемите за благосъстоянието на човека;
- 7) „въвеждане“ означава движение в резултат от човешка намеса на даден вид извън неговия естествен ареал;
- 8) „научни изследвания“ означава описателна или експериментална работа, предприета при регулирани условия с цел придобиване на нови научни данни или разработване на нови продукти, включително и началните фази на идентифициране, характеризирани и изолирани на генетични характеристики на инвазивни чужди видове, различни от характеристиките, превръщащи даден вид в инвазивен, само доколкото това е от съществено значение, за да могат тези характеристики да бъдат култивирани в неинвазивни видове;
- 9) „контролирана среда“ означава държане на организъм в затворени съоръжения, от които не е възможно неговото изпускане или разпространение;
- 10) „опазване *ex-situ*“ означава опазване на компонентите на биологичното разнообразие извън естествените им местообитания;
- 11) „пътища“ означава маршрутите и механизмите на въвеждане и разпространение на инвазивни чужди видове;
- 12) „ранно откриване“ означава потвърждаване на присъствието на един или повече екземпляри от инвазивен чужд вид в околната среда преди тяхното широко разпространение;
- 13) „ликвидиране“ означава пълното и трайно отстраняване на дадена популация от инвазивен чужд вид чрез смъртоносни или несмъртоносни средства;

- 14) „контрол на популацията“ означава смъртоносни или несмъртоносни действия, прилагани към дадена популация от инвазивен чужд вид, като същевременно се избягва въздействието върху нецелевидове и техните местообитания, с цел броят на екземплярите да се запази на възможно най-ниско ниво, така че макар и да не е възможно да се ликвидира този вид, да бъдат сведени до минимум неговите инвазивни способности и неблагоприятните въздействия върху биологичното разнообразие, свързаните с него екосистемни услуги, върху човешкото здраве или икономиката;
- 15) „ограничаване“ означава действия, целящи създаване на бариери, които да сведат до минимум риска дадена популация от инвазивен чужд вид да се разпръсне и да се разпространи извън границите на зоната на инвазия;
- 16) „широко разпространен“ означава инвазивен чужд вид, чиято популация е преминала етапа на натурализация, при който популацията е самовъзпроизвеждаща се и който се е разпространил до степен да засели голяма част от потенциалния ареал, в който може да оцелее и да се размножава;
- 17) „управление“ означава смъртоносни или несмъртоносни действия, насочени към ликвидиране, контрол на популацията или ограничаване на разпространението на дадена популация от инвазивен чужд вид, които същевременно избягват въздействието върху нецелевидове и техните местообитания.

Член 4

Списък на инвазивните чужди видове, които засягат Съюза

1. Комисията приема чрез актове за изпълнение списък на инвазивните чужди видове, които засягат Съюза (наричан по-долу „списъкът на Съюза“), въз основа на критериите, предвидени в параграф 3 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 2. Проектите на актове за изпълнение се представят на комитета, посочен в член 27, параграф 1, до 2 януари 2016 г.
2. Най-късно на всеки шест години Комисията предприема цялостен преглед на списъка на Съюза, като междуременно го актуализира, когато е целесъобразно, в съответствие с процедурата, посочена в параграф 1, като:
  - а) добавя нови инвазивни чужди видове;
  - б) заличава включени в списъка видове, ако те са престанали да отговарят на един или повече от критериите, предвидени в параграф 3.
3. Инвазивните чужди видове се включват в списъка на Съюза единствено ако отговарят на всички изброени по-долу критерии:
  - а) въз основа на съществуващите научни доказателства е установено, че те са чужди на територията на Съюза, с изключение на най-отдалечените региони;
  - б) въз основа на съществуващите научни доказателства е установено, че те са в състояние да създадат жизнеспособна популация и да се разпространят в околната среда при съществуващите условия и при предвидими условия, свързани с изменението на климата, в един биогеографски район, който попада в повече от две държави членки или един морски подрегион, с изключение на техните най-отдалечени региони;
  - в) предвид съществуващите научни доказателства е вероятно да имат значително неблагоприятно въздействие върху биологичното разнообразие или върху свързаните екосистемни услуги и също така могат да имат неблагоприятно въздействие върху човешкото здраве или икономиката;
  - г) чрез оценка на риска, извършена в съответствие с член 5, параграф 1, е доказано, че се изискват съгласувани действия на равнището на Съюза, за да се предотвратят тяхното въвеждане, установяване или разпространение;
  - д) вероятно е включването им в списъка на Съюза ефективно да предотврати, да сведе до минимум или да смекчи тяхното неблагоприятно въздействие.
4. Държавите членки могат да подават до Комисията искания за включването на инвазивни чужди видове в списъка на Съюза. Тези искания включват всичко посочено по-долу:
  - а) наименованието на вида;
  - б) оценката на риска, извършена в съответствие с член 5, параграф 1;
  - в) доказателство за изпълнението на критериите, посочени в параграф 3 от настоящия член.

5. В списъка на Съюза се посочват, когато е приложимо, стоките, с които тези инвазивни чужди видове се свързват като цяло, и кодовете им по Комбинираната номенклатура, предвидена в Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета ⁽¹⁾, като се отбелязват категориите стоки, които ще бъдат подложени на официални проверки в съответствие с член 15 от настоящия регламент.

6. При приемането или актуализирането на списъка на Съюза Комисията прилага критериите, определени в параграф 3, като отчита надлежно разходите по прилагането за държавите членки, разходите при липса на действие, разходната ефективност и социално-икономическите аспекти. Списъкът на Съюза включва преди всичко инвазивните чужди видове, които:

- а) все още не присъстват в Съюза или са на ранен етап на инвазия и има вероятност да доведат до значително неблагоприятно въздействие;
- б) вече са установени в Съюза и имат най-сериозно неблагоприятно въздействие.

7. Когато прави предложение за списъка на Съюза, Комисията представя обосновка за това, че целите на настоящия регламент се постигат по-добре чрез мерки на равнището на Съюза.

Член 5

Оценка на риска

1. За целите на член 4 оценката на риска се извършва в настоящия и потенциалния ареал на инвазивните чужди видове, като при нея се вземат предвид следните елементи:

- а) описание на вида с неговата таксономична идентичност, неговата хронология и неговия естествен и потенциален ареал;
- б) описание на неговите модели и динамика на възпроизвеждане и разпространение, включително оценка дали са налице условията на околната среда, необходими за възпроизвеждането и разпространението на вида;
- в) описание на потенциалните пътища за въвеждане и разпространение на вида, преднамерено и непреднамерено, включително, когато е от значение, видовете изделия, с които обикновено се свързва видът;
- г) задълбочена оценка на риска от въвеждане, установяване и разпространение в съответните биогеографски региони при съществуващите условия и в предвидимите условия, свързани с изменението на климата;
- д) описание на съществуващото разпределение на вида, включително дали видът вече присъства на територията на Съюза или в съседните държави, и прогноза за вероятното му бъдещо разпространение;
- е) описание на неблагоприятното въздействие върху биологичното разнообразие и свързаните екосистемни услуги, включително върху местните видове, защитените обекти и застрашените местообитания, както и върху човешкото здраве, безопасността и икономиката, включително оценка на потенциала за бъдещо въздействие предвид наличните научни знания;
- ж) оценка на потенциалната стойност на щетите;
- з) описание на известните приложения на вида и на социалните и икономическите ползи от тези приложения.

2. Когато предлага видове, които да бъдат включени в списъка на инвазивните чужди видове, които засягат Съюза, Комисията извършва оценката на риска, посочена в параграф 1.

Когато дадена държава членка подава искане за включването на даден вид в списъка на Съюза, тя отговаря за извършването на оценката на риска, посочена в параграф 1. Когато е необходимо, Комисията може да съдейства на държавата членка при изготвянето на такива оценки на риска, доколкото то е свързано с европейското им измерение.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 29, с които допълнително да се уточнят видовете доказателства, които могат да бъдат приемани за целите на член 4, параграф 3, буква б), и да се даде подробно описание на прилагането на параграф 1, букви а) — з) от настоящия член. Подробното описание включва методиката, която да бъде прилагана при оценки на риска, като се отчетат съответните национални и международни стандарти и необходимостта от приоритетни действия по отношение на инвазивни чужди видове, които се свързват със или имат потенциал да окажат значително неблагоприятно въздействие върху биологичното разнообразие или свързаните екосистемни услуги, както и върху човешкото здраве или икономиката, като подобно неблагоприятно въздействие се счита за утежняващ фактор. От особено значение е Комисията да следва обичайната си практика и да провежда консултации с експерти, включително с експерти на държавите членки, преди приемането на тези делегирани актове.

⁽¹⁾ Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 г. относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ L 256, 7.9.1987 г., стр. 1).

Член 6

Разпоредби относно най-отдалечените региони

1. В най-отдалечените региони за инвазивните чужди видове, които засягат Съюза, не се прилагат член 7 или членове 13 — 20.
2. До 2 януари 2017 г. всяка държава членка с най-отдалечени региони приема за всеки от тези региони списък на инвазивните чужди видове, които го засягат, като се консултира с тези региони.
3. По отношение на инвазивните чужди видове, включени в списъците по параграф 2 от настоящия член, в рамките на съответните най-отдалечени региони държавите членки могат да прилагат мерки като предвидените в членове 7 — 9, 13 — 17, 19 и 20, в зависимост от случая. Тези мерки следва да бъдат съвместими с ДФЕС и да бъдат съобщени на Комисията в съответствие с правото на Съюза.
4. Държавите членки незабавно уведомяват Комисията и информират другите държави членки за списъците, посочени в параграф 2, както и за всяко актуализиране на тези списъци.

ГЛАВА II

ПРЕДОТВРЯВАНЕ

Член 7

Ограничения

1. По отношение на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, не се допуска преднамереното:
  - а) внасяне на територията на Съюза, включително при транзитно преминаване под митнически надзор;
  - б) съхранение, включително в контролирана среда;
  - в) развъждане, включително в контролирана среда;
  - г) транспортиране от, до или в рамките на Съюза, с изключение на транспортиране на такива видове до съоръжения във връзка с ликвидирането им;
  - д) пускане на пазара;
  - е) използване или размяна;
  - ж) разрешаване на възпроизвеждането, отглеждането или култивирането им, включително в контролирана среда; или
  - з) освобождаване в околната среда.
2. Държавите членки предприемат всички необходими мерки за предотвратяване на непреднамерено въвеждане или разпространение на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, включително, когато е приложимо, в случаите на груба небрежност.

Член 8

Разрешителни

1. Чрез дерогация от ограниченията, посочени в член 7, параграф 1, букви а), б), в), г), е) и ж), и при спазване на параграф 2 от настоящия член държавите членки създават система за издаване на разрешителни, позволяваща на учреждения да извършват научни изследвания или опазване *ex-situ* на инвазивните чужди видове, които засягат Съюза. Когато използването на продукти, получени от инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, е неизбежно за постигането на напредък в областта на човешкото здраве, държавите членки могат да включат в системата си за издаване на разрешителни и производството за научни цели и последващата медицинска употреба.
2. Държавите членки оправомощават своите компетентни органи да издават посочените в параграф 1 разрешителни за дейности, извършвани в контролирана среда, които отговарят на всички изброени по-долу изисквания:
  - а) инвазивните чужди видове, които засягат Съюза, се съхраняват и третират в контролирана среда в съответствие с параграф 3;
  - б) дейността се извършва от подходящо квалифициран персонал, както е предвидено от компетентните органи;
  - в) транспортът до и от контролираната среда се извършва при условия, които изключват изпускане на инвазивните чужди видове и които са определени в разрешителното;

- г) в случай че инвазивните чужди видове, които засягат Съюза, са животни, те се маркират или се обозначават ефективно по друг начин, когато това е подходящо, като се използват методи, непричиняващи болка, стрес или страдание, които могат да бъдат избегнати;
- д) извърша се ефективно управление на риска от изпускане, разпространение или отстраняване, като се отчитат идентичността, биологията и начинът на разпространение на вида, предвидените дейности и контролираната среда, взаимодействието с околната среда и други фактори от значение;
- е) заявителят е подготвил система за непрекъснато наблюдение и план за действие в извънредни ситуации, обхващащ случаите на евентуално изпускане или разпространение, включително план за ликвидиране. Планът за действие в извънредни ситуации се одобрява от компетентния орган. При изпускане или разпространение се прилага незабавно планът за действие в извънредни ситуации и разрешителното може да бъде отнето временно или постоянно.

Разрешителното, посочено в параграф 1, се отнася до такъв брой видове и екземпляри, който не надвишава капацитета на контролираната среда. В него се посочват ограниченията, необходими за намаляване на риска от изпускане или разпространение на съответните видове. Разрешението придружава инвазивните чужди видове, за които се отнася, по всяко време, когато видовете се съхраняват, внасят и транспортират в рамките на Съюза.

3. Счита се, че екземплярите се държат в контролирана среда, ако са изпълнени следните изисквания:

- а) екземплярите са изолирани физически и не могат да бъдат изпуснати, разпространени или преместени от неоправомощени лица от съоръженията, в които се съхраняват;
- б) чрез протоколи за почистването, обработката на отпадъци и поддръжката се гарантира, че екземплярите или части от тях, които са способни да се възпроизведат, не могат да бъдат изпуснати, разпространени или преместени от неоправомощени лица;
- в) преместването на екземплярите от съоръженията, обезвреждането, унищожаването или умъртвяването по хуманен начин се извършва по такъв начин, че да се изключи разпространение или възпроизвеждане извън съоръженията.

4. При подаване на заявление за разрешително заявителят представя всички необходими доказателства, позволяващи на компетентния орган да прецени дали са изпълнени условията, определени в параграфи 2 и 3.

5. Държавите членки оправомощават своите компетентни органи да отнемат разрешителното по всяко време, временно или постоянно, в случай че настъпят непредвидени събития с неблагоприятно въздействие върху биологичното разнообразие или свързаните екосистемни услуги. Отнемането на разрешителното трябва да бъде обосновано с научни съображения, а когато научната информация е недостатъчна – с принципа на предпазливост, като се вземат надлежно предвид националните административни правила.

6. Комисията приема чрез актове за изпълнение формата на документа, който служи като доказателство за наличието на разрешително, издадено от компетентните органи на държава членка. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 2. Държавите членки използват този формат като придружаващ разрешителното документ.

7. За всички разрешителни, издадени в съответствие с параграф 1 от настоящия член, държавите членки незабавно предоставят публичен достъп по интернет най-малко до следното:

- а) научното и общоприетото наименование на инвазивния чужд вид, който засяга Съюза, за който е издадено разрешителното;
- б) броя или обема на съответните екземпляри;
- в) целта, за която е издадено разрешителното; и
- г) кодовете по Комбинираната номенклатура, както е предвидено в Регламент (ЕИО) № 2658/87.

8. Държавите членки осигуряват провеждането на инспекции от своите компетентни органи, за да се гарантира, че учрежденията спазват условията, определени в издадените разрешителни.

Член 9

Разрешения

1. В изключителни случаи, поради причини от първостепенен обществен интерес, включително причини от социално или икономическо естество, държавите членки могат да издадат на учрежденията разрешителни да извършват дейности, различни от посочените по член 8, параграф 1, при наличие на разрешение от Комисията, в съответствие с процедурата по настоящия член и при спазване на условията, предвидени в член 8, параграфи 2 и 3.

2. Комисията създава и работи с електронна система за разрешения и взема решения по заявленията за разрешение в срок до 60 дни от получаването на заявление.

3. Държавите членки подават заявления за разрешение посредством системата, посочена в параграф 2.

4. Заявлението за разрешение съдържа следното:
- а) данни за учреждението или групата от учреждения, включително тяхното наименование и адрес;
  - б) научното и общоприетото наименование на инвазивния чужд вид, който засяга Съюза, за който е поискано разрешение;
  - в) кодовете по Комбинираната номенклатура, както е предвидено в Регламент (ЕИО) № 2658/87;
  - г) броя или обема на съответните екземпляри;
  - д) основанията за поисканото разрешение;
  - е) подробно описание на предвидените мерки за гарантиране, че не е възможно изпускане или разпространение от съоръженията в контролираната среда, в които се държат инвазивните чужди видове от значение за Съюза и в които се работи с тях, както и на мерките за гарантиране, че евентуално необходимо транспортиране на видовете се извършва при условия, които изключват изпускането им;
  - ж) оценка на риска от изпускане на инвазивен чужд вид, който засяга Съюза, за който се иска разрешение, придружена от описание на мерките за намаляване на риска, които ще бъдат предприети;
  - з) описание на планираната система за наблюдение и на плана за действие в извънредни ситуации, изготвен за справяне с евентуални случаи на изпускане или разпространение, включително план за ликвидиране при необходимост;
  - и) описание на съответното национално право, приложимо към тези учреждения.
5. Издадените от Комисията разрешения се съобщават на компетентния орган на съответната държава членка. Всяко разрешение се издава във връзка с конкретно учреждение без оглед на процедурата за подаване на заявление, приложена в съответствие с параграф 4, буква а), като в него се посочват информацията по параграф 4 и неговият срок на валидност. Освен това разрешението включва условия относно снабдяването на учреждението с допълнителни или заместващи екземпляри за използването за дейността, за която е поискано разрешението.
6. След получаване на разрешение от Комисията компетентният орган може да издаде разрешителното, предвидено в параграф 1 от настоящия член, в съответствие с член 8, параграфи 4 — 8. Разрешителното включва всички условия, посочени в разрешението, издадено от Комисията.
7. Комисията отхвърля заявление за разрешение, когато не са спазени някои от съответните задължения, предвидени в настоящия регламент.
8. Комисията информира възможно най-бързо съответната държава членка за случаите на отхвърляне на заявление за разрешение съгласно параграф 7, като посочва основанията за отхвърлянето.

Член 10

Спешни мерки

1. Когато държава членка разполага с доказателства за присъствие или непосредствен риск от въвеждане на нейната територия на инвазивен чужд вид, който не е включен в списъка на Съюза, но за който въз основа на предварителните научни доказателства компетентните органи са установили, че има вероятност да отговаря на критериите, посочени в член 4, параграф 3, тя може незабавно да предприеме спешни мерки за въвеждане на някое от ограниченията, предвидени в член 7, параграф 1.
2. Държавата членка, която въвежда спешни мерки на националната си територия, включващи прилагането на член 7, параграф 1, буква а), г) или д), уведомява незабавно Комисията и всички други държави членки за взетите мерки и за доказателствата, обосноваващи тези мерки.
3. Засегнатата държава членка извършва незабавно оценка на риска в съответствие с член 5 във връзка с инвазивния чужд вид, за който се прилагат спешните мерки, въз основа на наличната техническа и научна информация и във всеки случай в срок от 24 месеца от датата на приемане на решението за въвеждане на спешните мерки, с оглед този вид да бъде включен в списъка на Съюза.
4. Когато Комисията получи уведомлението, посочено в параграф 2 от настоящия член, или разполага с други доказателства за присъствие или непосредствена опасност от въвеждане в Съюза на инвазивен чужд вид, който не е включен в списъка на Съюза, но има вероятност да отговаря на критериите, посочени в член 4, параграф 3, тя определя, чрез актове за изпълнение и въз основа на предварителните научни доказателства, дали е вероятно видът да отговаря на тези критерии и когато стигне до извода, че има вероятност критериите, установени в член 4, параграф 3, да бъдат изпълнени, приема спешни мерки за Съюза, изразяващи се в налагането на предвидените в член 7, параграф 1 ограничения за ограничен срок по отношение на рисковете, свързани със съответния вид. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 2.

5. Когато Комисията приеме акт за изпълнение съгласно параграф 4, държавите членки отменят или съответно изменят всички предприети от тях спешни мерки.
6. Когато Комисията включи инвазивния чужд вид в списъка на Съюза, държавите членки също отменят или изменят предприетите от тях спешни мерки.
7. Ако след оценка на риска, изготвена съгласно параграф 3 от настоящия член, Комисията не включи инвазивния чужд вид в списъка на Съюза, държавите членки отменят спешните мерки, предприети от тях съгласно параграф 1 от настоящия член, и могат да включат този вид в национален списък на инвазивните чужди видове, които засягат държавата членка, съгласно член 12, параграф 1, и да разгледат възможностите за засилено регионално сътрудничество в съответствие с член 11.

Член 11

Инвазивни чужди видове, които засягат даден регион, и местни за Съюза видове

1. Държавите членки могат да набележат в своите национални списъци на инвазивните чужди видове, които ги засягат, изготвени в съответствие с член 12, местни или неместни за Съюза видове, за които е необходимо засилено регионално сътрудничество.
2. По искане на съответните държави членки Комисията предприема действия за улесняване на сътрудничеството и координацията между участващите държави членки в съответствие с член 22, параграф 1. При необходимост, в зависимост от въздействието на някои инвазивни чужди видове върху биологичното разнообразие и свързаните екосистемни услуги, както и върху човешкото здраве и икономиката, и при условие че това се подкрепя напълно от цялостен анализ на основанията за засилено регионално сътрудничество, извършен от подалите искане държави членки, Комисията може да изиска чрез актове за изпълнение съответните държави членки да прилагат *mutatis mutandis* на своята територия или на част от нея членове 13, 14 и 16, член 17, независимо от член 18, както и да прилагат членове 19 и 20, когато е целесъобразно. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 2.
3. За инвазивните чужди видове, които засягат даден регион и които са местни за дадена държава членка, на територията на тази държава членка не се прилагат членове 13, 14, 16, 17, 19, 20 и 24. Държавите членки, за които тези видове са местни, сътрудничат със съответните държави членки при оценката на пътищата съгласно член 13 и в консултация с останалите държави членки могат да приемат съответни мерки за предотвратяване на по-нататъшно разпространение на тези видове, в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 1.

Член 12

Инвазивни чужди видове, които засягат отделна държава членка

1. Държавите членки могат да изготвят национален списък на инвазивните чужди видове, които ги засягат. По отношение на тези инвазивни чужди видове държавите членки могат да прилагат на собствената си територия мерки, като предвидените в членове 7, 8, 13 — 17, 19 и 20, когато е целесъобразно. Тези мерки трябва да са съвместими с ДФЕС и се съобщават на Комисията в съответствие с правото на Съюза.
2. Държавите членки информират Комисията и другите държави членки за видовете, считани от тях за инвазивни чужди видове, които ги засягат, и за мерките, прилагани в съответствие с параграф 1.

Член 13

Планове за действие относно пътищата на инвазивните чужди видове

1. В рамките на 18 месеца след приемането на списъка на Съюза държавите членки изготвят цялостен анализ на пътищата на непреднамерено въвеждане и разпространяване на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, най-малко за своята територия, както и за морските си води съгласно определението в член 3, точка 1 от Директива 2008/56/ЕО, и набелязват пътищата, които изискват приоритетни действия (наричани по-долу „приоритетни пътища“) поради обема на тези видове или потенциалната вреда, която ще бъде причинена от тях при навлизане в Съюза чрез тези пътища.
2. В рамките на три години след приемането на списъка на Съюза всяка държава членка изготвя и изпълнява един отделен план за действие или набор от планове за действие за решаване на проблемите по приоритетните пътища, набелязани съгласно параграф 1. Плановете за действие включват графици за действие и описват мерките, които ще бъдат приети, както и при необходимост доброволните действия и кодексите на добри практики, с цел намиране на решение за приоритетните пътища и за предотвратяване на непреднамереното въвеждане и разпространение на инвазивни чужди видове на територията на Съюза.
3. Държавите членки осигуряват координация с цел изготвяне на един цялостен план за действие или на набор от планове за действие, координирани на подходящо регионално равнище в съответствие с член 22, параграф 1. Когато не са изготвени такива регионални планове за действие държавите членки изготвят и прилагат планове за действие за собствената си територия, координирани по възможност на подходящо регионално равнище.

4. Плановете за действие, посочени в параграф 2 от настоящия член, включват по-специално мерки, изготвени въз основа на анализ на разходите и ползите, с цел:

- а) повишаване на осведомеността;
- б) намаляване на заразяването на стоки, изделия, превозни средства и оборудване с екземпляри на инвазивни чужди видове, включително мерки за борба с транспортирането на инвазивни чужди видове от трети държави;
- в) осигуряване на подходящи проверки на границите на Съюза, различни от официалните проверки в съответствие с член 15.

5. Плановете за действие, изготвени в съответствие с параграф 2, се предават на Комисията незабавно. Държавите членки извършват преглед на плановете за действие и ги изпращат на Комисията най-малко на всеки шест години.

ГЛАВА III

РАННО ОТКРИВАНЕ И БЪРЗО ЛИКВИДИРАНЕ

Член 14

Система за наблюдение

1. В рамките на 18 месеца от приемането на списъка на Съюза държавите членки създават система за наблюдение на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, или я интегрират в съществуващата си система, като в нея се събират и записват данни относно появата в околната среда на инвазивни чужди видове, получени чрез проучвания, наблюдение или други процедури за предотвратяване на разпространението на инвазивни чужди видове във или на територията на Съюза.

2. Посочената в параграф 1 от настоящия член система за наблюдение:

- а) обхваща територията, включително морските териториални води на държавите членки, за да се определят присъствието и разпространението на нови и на вече установени инвазивни чужди видове, които засягат Съюза;
- б) е достатъчно динамична, така че да може бързо да открие появата в околната среда на територията или на част от територията на държавите членки на всеки инвазивен чужд вид, който засяга Съюза, чието присъствие не е било известно преди това;
- в) е основана, съвместима е и не се припокрива със съответните разпоредби за оценка и наблюдение, предвидени в правото на Съюза или съгласно международни споразумения, и използва информацията, получена от съществуващите системи за наблюдение и контрол, предвидени в член 11 от Директива 92/43/ЕИО, член 8 от Директива 2000/60/ЕО и член 11 от Директива 2008/56/ЕО;
- г) доколкото е възможно, е съобразена със съответните трансгранични въздействия и трансгранични елементи.

Член 15

Официални проверки

1. До 2 януари 2016 г. държавите членки създават напълно функциониращи структури за извършване на официални проверки, необходими за предотвратяване на преднамереното въвеждане в Съюза на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза. Тези официални проверки се прилагат за категориите стоки, които попадат в рамките на кодовете на Комбинираната номенклатура, посочени в списъка на Съюза, съгласно член 4, параграф 5.

2. Компетентните органи извършват подходящи, основани на анализ на риска проверки на стоките, посочени в параграф 1 от настоящия член, като удостоверяват, че:

- а) те не са включени в списъка на Съюза; или
- б) те са обхванати от валидно разрешително по член 8.

3. Проверките, посочени в параграф 2 от настоящия член, които се изразяват в проверки на документи и самоличност и при необходимост — физически проверки, се извършват, когато посочените в параграф 1 от настоящия член стоки влизат в Съюза. Когато в правото на Съюза относно официалните проверки вече е предвидено извършването на специфични официални проверки в гранични структури в съответствие с Регламент (ЕО) № 882/2004 и директиви 91/496/ЕИО и 97/78/ЕО или в пунктове на влизане в съответствие с Директива 2000/29/ЕО, за категориите стоки, посочени в параграф 1 от настоящия член, държавите членки възлагат отговорността за извършване на проверките, посочени в параграф 2 от настоящия член, на компетентните органи, натоварени да извършват такива проверки в съответствие с член 4 от Регламент (ЕО) № 882/2004 или с член 2, параграф 1, буква ж) от Директива 2000/29/ЕО.

4. Обработването в свободни зони или свободни складове и поставянето на стоките, посочени в параграф 1, под митнически режим за освобождаване за свободно движение, транзитно преминаване, митническо складиране, режим активно усъвършенстване, преработка под митнически контрол и временен внос се извършват, при условие че пред митническите органи се декларират:

- a) съответният входящ документ, надлежно попълнен от компетентните органи, посочени в параграф 3 от настоящия член, който удостоверява, че са изпълнени условията, посочени в параграф 2 от настоящия член, в случаите, когато проверките са извършени в гранични структури в съответствие с Регламент (ЕО) № 882/2004 и директиви 91/496/ЕИО и 97/78/ЕО или в пунктове на влизане в съответствие с член 2, параграф 1, буква й) от Директива 2000/29/ЕО. Необходимо е да се следва посоченият в този документ митнически режим; или
- б) когато стоките не подлежат на официални проверки съгласно законодателството на Съюза — други документи, доказващи приключването на проверката със задоволителен резултат, и последващият входящ документ.

Тези документи могат да бъдат предоставени и по електронен път.

5. Ако при проверката бъде установено нарушение на настоящия регламент:

- a) митническите органи спират поставянето под митнически режим или задържат стоките;
- б) компетентните органи, посочени в параграф 3, задържат стоките.

Задържаните стоки се поверяват на компетентния орган, отговарящ за прилагането на настоящия регламент. Този компетентен орган действа в съответствие с националното законодателство. Държавите членки могат да делегират специфични функции на други органи.

6. Разходите, направени при извършване на проверката, и разходите, които произтичат от нарушението, се поемат от физическото или юридическото лице в рамките на Съюза, което е внесло стоките на територията на Съюза, освен ако съответната държава членка определи друго.

7. Държавите членки установяват процедури, които гарантират обмена на съответна информация и ефикасната и ефективна координация и сътрудничество между всички участващи органи при посочените в параграф 2 проверки.

8. Въз основа на най-добрите практики Комисията, заедно с всички държави членки, разработва насоки и програми за обучение, насочени към по-лесно идентифициране и откриване на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, и към извършване на ефективни и ефикасни проверки.

9. Когато са издадени разрешителни в съответствие с член 8, в митническата декларация или в съответните уведомления до граничната структура се посочва валидно разрешително, което обхваща декларираните стоки.

Член 16

Уведомяване за ранно откриване

1. Държавите членки използват системата за наблюдение, установена в съответствие с член 14, и събраната информация при официалните проверки, предвидени в член 15, за да потвърдят ранното откриване на въвеждането или присъствието на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза.

2. Държавите членки незабавно уведомяват писмено Комисията и информират другите държави членки за ранното откриване на въвеждането или присъствието на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, и по-специално за:

- a) появата на тяхна територия или на част от нея на видове, включени в списъка на Съюза, чието присъствие на тяхна територия или на част от нея преди това не е било известно;
- б) повторната поява на тяхна територия или на част от нея на вид, включен в списъка на Съюза, за чието ликвидиране вече е било докладвано.

Член 17

Бързо ликвидиране на ранен етап от инвазията

1. След ранно откриване и в срок от три месеца след изпращането на уведомлението за ранното откриване, посочено в член 16, държавите членки прилагат мерки за ликвидиране, като съобщават тези мерки на Комисията и информират другите държави членки.

2. При прилагането на мерки за ликвидиране държавите членки гарантират, че използваните методи са ефективни за постигането на пълно и трайно отстраняване на популацията от съответния инвазивен чужд вид, като надлежно се вземат предвид човешкото здраве и околната среда, по-специално за видовете, които не са обект на такива мерки, и техните местообитания, и се гарантира, че на животните не се причинява болка, стрес или страдание, които могат да бъдат избегнати.

3. Държавите членки осъществяват наблюдение върху ефективността на процеса на ликвидиране. За тази цел държавите членки могат да използват системата за наблюдение, предвидена в член 14. При наблюдението се прави оценка и на въздействието върху видовете, които не са обект на такива мерки, когато е целесъобразно.
4. Държавите членки информират Комисията относно ефективността на предприетите мерки и уведомяват Комисията, когато популация от инвазивен чужд вид, който засяга Съюза, е ликвидирана. Те предоставят тази информация и на другите държави членки.

Член 18

Дерогации от задължението за бързо ликвидиране

1. В рамките на два месеца след откриването на инвазивен чужд вид, посочено в член 16, държавите членки могат, въз основа на надеждни научни доказателства, да вземат решение да не прилагат мерки за ликвидиране, ако е изпълнено най-малко едно от следните условия:

- a) доказано е, че ликвидирането е технически неосъществимо, тъй като съществуващите методи за ликвидиране не могат да бъдат приложени в околната среда, в която е установен инвазивният чужд вид;
- б) анализът на разходите и ползите, изготвен въз основа на наличните данни, показва с достатъчна степен на сигурност, че разходите в дългосрочен план ще бъдат изключително високи и непропорционални спрямо ползите от ликвидирането;
- в) не съществуват методи за ликвидиране или съществуващите такива имат много сериозно неблагоприятно въздействие върху човешкото здраве, околната среда или други видове.

Съответната държава членка незабавно уведомява писмено Комисията за решението си. Уведомлението се придружава от всички доказателства, посочени в първа алинея, букви а), б) и в).

2. Комисията може чрез актове за изпълнение да реши да отхвърли решението, съобщено в съответствие с параграф 1, втора алинея, когато предвидените в посочената разпоредба условия не са изпълнени.

3. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 2. Проектите на актове за изпълнение се представят на комитета, посочен в член 27, параграф 1, в рамките на два месеца от получаването на уведомлението на държавата членка.

4. Държавите членки гарантират, че са въведени мерки за ограничаване, за да се избегне по-нататъшното разпространение на инвазивния чужд вид към териториите на други държави членки, когато в съответствие с параграф 1 не се прилагат мерки за ликвидиране.

5. Когато Комисията отхвърли решението, за което е била уведомена в съответствие с параграф 1, втора алинея от настоящия член, засегнатата държава членка прилага незабавно мерките за ликвидиране, посочени в член 17.

6. Когато Комисията не отхвърли решението, за което е била уведомена в съответствие с параграф 1, втора алинея от настоящия член, по отношение на инвазивния чужд вид се прилагат мерките за управление, посочени в член 19.

ГЛАВА IV

УПРАВЛЕНИЕ НА ШИРОКО РАЗПРОСТРАНЕНИ ИНВАЗИВНИ ЧУЖДИ ВИДОВЕ

Член 19

Мерки за управление

1. В рамките на 18 месеца след включването на инвазивен чужд вид в списъка на Съюза държавите членки въвеждат ефективни мерки за управление за считаните от тях за широко разпространени на тяхна територия инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, така че да се сведе до минимум въздействието на тези видове върху биологичното разнообразие, свързаните екосистемни услуги и когато е приложимо — върху човешкото здраве или икономиката.

Тези мерки за управление трябва да са пропорционални на въздействието върху околната среда и да са подходящи предвид конкретните обстоятелства в държавите членки, да се основават на анализ на разходите и ползите и също така да включват, доколкото е практически осъществимо, мерките за възстановяване, посочени в член 20. Мерките се степенуват по важност въз основа на оценка на риска и на тяхната разходна ефективност.

2. Мерките за управление се състоят от смъртоносни или несмъртоносни физически, химически или биологични действия, насочени към ликвидиране, контрол на популацията или ограничаване на разпространението на популация от инвазивен чужд вид. Когато е целесъобразно, мерките за управление включват действия по отношение на приемащата екосистема, насочени към повишаване на нейната устойчивост спрямо настоящите и бъдещите инвазии. Временно може да бъде разрешено използването за търговски цели на вече установени инвазивни чужди видове като част от мерките за управление, насочени към тяхното ликвидиране, контрол на популацията или ограничаване, като се дава строга обосновка и при условие че са налице всички необходими мерки за контрол с цел да се избегне по-нататъшно разпространение.

3. Когато прилагат мерки за управление и избират методите, които ще бъдат използвани, държавите членки вземат надлежно предвид човешкото здраве и околната среда, по-специално за нецелевите видове и техните местообитания, и гарантират, че в случаите, когато обект на мерките са животни, не им се причинява болка, стрес или страдание, които могат да бъдат избегнати, без това да се отразява на ефективността на мерките за управление.

4. Системата за наблюдение, предвидена в член 14, се разработва и използва, за да се наблюдава ефективността на мерките за ликвидиране, контрол на популацията или ограничаване за намаляване на въздействието върху биологичното разнообразие, свързаните екосистемни услуги и когато е приложимо — върху човешкото здраве или икономиката. При наблюдението се прави оценка и на въздействието върху нецелевите видове, когато е целесъобразно.

5. Когато съществува значителен риск инвазивен чужд вид, който засяга Съюза, да се разпространи в друга държава членка, държавите членки, в които има присъствие на този вид, незабавно уведомяват другите държави членки и Комисията. Когато е целесъобразно, съответните държави членки установяват съвместно договорени мерки за управление. Когато от разпространението могат да бъдат засегнати и трети държави, засегнатата държава членка се стреми да информира съответните трети държави.

Член 20

Възстановяване на увредените екосистеми

1. Държавите членки прилагат подходящи мерки за възстановяване, за да подпомогнат възстановяването на екосистема, чието състояние е влошено, която е увредена или унищожена от инвазивен чужд вид, който засяга Съюза, освен ако анализът на разходите и ползите покаже — въз основа на наличните данни и с достатъчна степен на сигурност — че разходите за тези мерки ще бъдат изключително високи и непропорционални спрямо ползите от възстановяването.

2. Мерките за възстановяване, посочени в параграф 1, включват най-малко следните мерки:

а) мерки, с които се повишава способността на екосистема, изложена на нарушаване на равновесието, причинено от присъствието на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, да се съпротивлява на нарушаването на равновесието, да го абсорбира, да се адаптира към неговите последици и да се възстанови от тях;

б) мерки, които подпомагат превенцията на повторна инвазия след провеждането на кампания за ликвидиране.

ГЛАВА V

ОБЩОПРИЛОЖИМИ РАЗПОРЕДБИ

Член 21

Възстановяване на разходи

В съответствие с принципа „замърсителят плаща“ и без да се засяга Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, държавите членки се стремят към възстановяване на разходите за необходимите мерки за предотвратяване, намаляване или смекчаване на неблагоприятното въздействие на инвазивните чужди видове, включително екологичните разходи и разходите за ресурси, както и разходите за възстановяване.

Член 22

Сътрудничество и координация

1. При изпълнение на задълженията си по настоящия регламент държавите членки полагат всички усилия за осигуряване на тясно сътрудничество с всички засегнати държави членки и когато е практически възможно и подходящо, използват съществуващите структури, основани на регионални или международни споразумения. По-конкретно засегнатите държави членки се стремят да осигурят координация с други държави членки, с които имат:

а) общи морски подрегиони съгласно член 4, параграф 2 от Директива 2008/56/ЕО, по отношение на морските видове;

б) общ биогеографски район съгласно член 1, буква в), подточка iii) от Директива 92/43/ЕИО, по отношение на неморските видове;

в) общи граници;

г) общи речни басейни съгласно член 2, точка 13 от Директива 2000/60/ЕО, по отношение на сладководните видове; или

д) всякакви други общи проблеми.

⁽¹⁾ Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56).

По искане на участващите държави членки Комисията предприема действия за улесняване на координацията.

2. При изпълнение на задълженията си по настоящия регламент държавите членки се стремят към сътрудничество с трети държави, когато е целесъобразно, включително като използват съществуващи структури, основани на регионални или международни споразумения, с оглед постигане на целите на настоящия регламент.

3. Държавите членки могат също така да прилагат разпоредби като посочените в параграф 1 от настоящия член с цел осигуряване на координация и сътрудничество с други заинтересовани държави членки по отношение на инвазивните чужди видове, които засягат отделни държави членки и са набелязани в националните списъци, приети в съответствие с член 12, параграф 1. Държавите членки могат също така да установят механизми за сътрудничество на подходящо равнище във връзка с тези инвазивни чужди видове. Тези механизми могат да включват обмен на информация и данни, планове за действие относно пътища и обмен на най-добри практики при управлението, контрола и ликвидирането на инвазивни чужди видове, системи за ранно предупреждение и програми, свързани с повишаване на обществената осведоменост или програми с образователен характер.

Член 23

По-строги национални правила

Държавите членки могат да запазят по-строгите си национални правила или да установят такива с цел предотвратяване на въвеждането, установяването и разпространението на инвазивни чужди видове. Тези мерки трябва да бъдат съвместими с ДФЕС и да бъдат съобщени на Комисията в съответствие с правото на Съюза.

ГЛАВА VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 24

Доклади и преглед

1. До 1 юни 2019 г. и на всеки шест години след това държавите членки актуализират и предават на Комисията информация относно следното:

- а) описание или актуализирана версия на описанието на системата за наблюдение съгласно член 14 и на системата за официални проверки на чуждите видове, влизащи в Съюза, в съответствие с член 15;
- б) разпространението на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза или конкретен регион в съответствие с член 11, параграф 2, които присъстват на територията на съответната държава членка, включително информация относно тяхното поведение, свързано с миграцията или размножаването;
- в) информация относно видовете, считани за инвазивни чужди видове, които засягат държава членка съгласно член 12, параграф 2;
- г) плановете за действие, посочени в член 13, параграф 2;
- д) обобщена информация, която обхваща цялата национална територия, относно мерките за ликвидиране, предприети в съответствие с член 17, мерките за управление, предприети в съответствие с член 19, тяхната ефективност и въздействието им върху нецелевите видове;
- е) броя на разрешителните, посочени в член 8, и целта, за която са издадени;
- ж) мерките, предприети с цел информиране на обществеността относно наличието на инвазивен чужд вид, и действията, които е било поискано от гражданите да предприемат;
- з) инспекциите, изисквани съгласно член 8, параграф 8; и
- и) информация относно разходите за действията, предприети за спазване на настоящия регламент, когато такава е налична.

2. До 5 ноември 2015 г. държавите членки уведомяват Комисията и информират останалите държави членки за това кои са компетентните органи, които отговарят за прилагането на настоящия регламент.

3. До 1 юни 2021 г. Комисията изготвя оценка на прилагането на настоящия регламент, включително на списъка на Съюза, плановете за действие, посочени в член 13, параграф 2, системата за наблюдение, митническите проверки, задължението за ликвидиране и задълженията за управление, и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета, който може да бъде придружен от законодателни предложения за изменение на настоящия регламент, включително промени в списъка на Съюза. В прегледа се разглежда и ефективността на разпоредбите за изпълнение относно инвазивните чужди видове, които засягат даден регион, необходимостта и осъществимостта на включването на местни за Съюза видове в списъка на Съюза, както и дали е необходима допълнителна хармонизация за подобряване на ефективността на плановете за действие и на мерките, предприети от държавите членки.

4. Комисията определя чрез актове за изпълнение техническите формати за докладване с оглед на опростяване и оптимизиране на задълженията за докладване на държавите членки във връзка с информацията по параграф 1 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 2.

Член 25

Система за подпомагане на обмена на информация

1. Комисията постепенно установява система за подпомагане на обмена на информация, с която да се улесни прилагането на настоящия регламент.

2. До 2 януари 2016 г. в тази система се включва механизъм за подпомагане на обмена на данни, който свързва съществуващите системи за данни относно инвазивните чужди видове, като се обръща особено внимание на информацията относно инвазивните чужди видове, които засягат Съюза, с цел да се улесни докладването съгласно член 24.

Механизмът за подпомагане на обмена на данни, посочен в първа алинея, става инструмент за подпомагане на Комисията и на държавите членки при изпращането и обработката на съответните уведомления, изисквани съгласно член 16, параграф 2.

3. До 2 януари 2019 г. механизмът за подпомагане на обмена на данни, посочен в параграф 2, става механизъм за обмен на информация по други аспекти на прилагането на настоящия регламент.

Той може да включва също така информация относно инвазивни чужди видове, които засягат държава членка, и относно пътищата, оценката на риска и мерките за управление и ликвидирание, когато има такава.

Член 26

Участие на обществеността

Когато се изготвят планове за действие съгласно член 13 от настоящия регламент и се въвеждат мерки за управление съгласно член 19 от настоящия регламент, държавите членки гарантират, че на обществеността е предоставена навременна и реална възможност за участие в тяхното изготвяне, изменение или преглед, като се използват редът и условията за участие, вече определени от държавите членки в съответствие с член 2, параграф 3, втора алинея от Директива 2003/35/ЕО.

Член 27

Комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 и може да се подпомага в изпълнението на задачите си от научния форум, посочен в член 28.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 28

Научен форум

Комисията осигурява участието на представители на научната общност, определени от държавите членки, които предоставят консултации по всички научни въпроси, свързани с прилагането на настоящия регламент, по-специално по отношение на членове 4, 5, 10 и 18. Тези представители се срещат в рамките на научен форум. Процедурният правилник на форума се изготвя от Комисията.

Член 29

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочени в член 5, параграф 3, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 1 януари 2015 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 5, параграф 3, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 5, параграф 3, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 30

Санкции

1. Държавите членки установяват система от санкции, приложими при нарушения на настоящия регламент. Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното прилагане.

2. Предвидените санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи.

3. Предвидените санкции могат да включват, наред с другото:

а) глоби;

б) конфискуване на неотговарящите на изискванията инвазивни чужди видове, които засягат Съюза;

в) незабавно спиране на действието или отнемане на разрешително, издадено в съответствие с член 8.

4. До 2 януари 2016 г. държавите членки съобщават на Комисията разпоредбите, посочени в параграф 1, като я уведомяват незабавно за всички последващи изменения.

Член 31

Преходни разпоредби относно собственици, които нямат търговски цели

1. Чрез дерогация от член 7, параграф 1, букви б) и г) на собствениците на домашни любимци, които не се отглеждат за търговски цели и принадлежат към инвазивните чужди видове, включени в списъка на Съюза, се разрешава да ги запазят до края на естествения им живот, ако са изпълнени следните условия:

а) животните са били отглеждани преди включването им в списъка на Съюза;

б) животните се отглеждат в контролирана среда и се предприемат всички подходящи мерки, за да се гарантира, че възпроизвеждането или изпускането им не са възможни.

2. Компетентните органи предприемат всички разумни мерки за информиране на собствениците, които нямат търговски цели, за рисковете, свързани с отглеждането на животни, посочени в параграф 1, както и за мерките, които се вземат, за да се сведе до минимум рискът от възпроизвеждането и изпускането им, чрез програми с образователен характер и програми за повишаване на осведомеността, организирани от държавите членки.

3. На собственици, които нямат търговски цели и които не са в състояние да осигурят изпълнението на условията по параграф 1, не се разрешава да запазят съответните животни. Държавите членки могат да предложат на такива собственици възможността техните животни да бъдат взети от тях. В такива случаи надлежно се вземат предвид принципите на хуманно отношение към животните.

4. Животните, посочени в параграф 3 от настоящия член, могат да останат в посочените в член 8 учреждения или в съоръжения, специално създадени за целта от държавите членки.

Член 32

Преходни разпоредби относно търговските запаси

1. На държателите на търговски запаси от екземпляри от инвазивни чужди видове, придобити преди тяхното включване в списъка на Съюза, се позволява до две години след включването на видовете в посочения списък да съхраняват и транспортират живи екземпляри или възпроизвеждащи се части от тези видове с цел продажба или прехвърляне на учреждения за научни изследвания или опазване *ex-situ* и за целите на медицински дейности съгласно член 8, при условие че екземплярите се съхраняват и транспортират в контролирана среда и че са взети всички подходящи мерки, за да се гарантира, че възпроизвеждането или изпускането им не са възможни, или с цел клане или умъртвяване по хуманен начин на тези екземпляри до изчерпване на запасите.

2. Продажбата или прехвърлянето на живи екземпляри на ползватели, които нямат търговски цели, се допуска за срок от една година след включването на тези видове в списъка на Съюза, при условие че екземплярите се съхраняват и транспортират в контролирана среда и че са взети всички подходящи мерки, за да се гарантира, че възпроизвеждането или изпускането им не са възможни.

3. Когато е издадено разрешение в съответствие с член 6 от Регламент (ЕО) № 708/2007 за аквакултурен вид, впоследствие включен в списъка на Съюза, и срокът на разрешението надвишава срока, посочен в параграф 1 от настоящия член, съответната държава членка оттегля разрешението в съответствие с член 12 от Регламент (ЕО) № 708/2007 преди изтичането на срока, посочен в параграф 1 от настоящия член.

Член 33

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на 1 януари 2015 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 22 октомври 2014 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

B. DELLA VEDOVA